

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 195.

Coöperatieve zuivelfabriek genaamd »De duif», te Nieuwerkerk
in Duiveland.

Heden, den dertigsten der maand Juni des jaars een duizend acht
honderd twee en negentig, compareerden voor meester Johannes Cor-
nelis van der Lek de Clercq, notaris, resideerende binnen de stad
Zierikzee, arrondissement van dien naam, provincie Zeeland, in tegen-
woordigheid der na te melden en aan mij notaris bekende getuigen,
de heeren:

Cornelis Van Oeveren Corneliszoon,
Cornelis Van Westen Pieterszoon,
Johannes Willem Van Oeveren,
Pieter Nicolaas Van Nieuwenhuyze,
Marinus Johannes Mol,
Huibregt Heule,
Cornelis Koopman,
Pieter Boudewijn Van Poortvliet;

mejjuffrouwen:

Levina Broeksmit, weduwe Marinus Hermanus Krepel,
Adriana Bal, weduwe Cornelis Hendrikse;

de heeren:

Jacobus Bouman,
Job Bouman,
Bartel Van de Zande,
Maarten Stouten,
Cornelis Siese,
Frans Koopman Corneliszoon,
Jacob Frederik Geluk,
Pieter Willem Cornelis Stols;

mejjuffrouwen:

Cornelia Schooff, weduwe Maarten Krabbe,
Johanna Broeksmit, weduwe Anthony Geluk,
Jacoba Flikweert, weduwe Dirk Van Driel;

de heeren:

Johannes Lette,
Joost Boot,
Iman Bevelander,

allen landbouwers, wonende onder de gemeente Nieuwerkerk;

Adriaan Mol,
Cornelis Romboudus Lemsom,
Huibrecht Van de Zande,
Anthony Arijse,
Marinus Flohil,
Adriaan Flohil,

allen landbouwers, wonende onder de gemeente Bruinisse;

Jan Johannes Beije,
Adriaan Van der Have,
Jacob Zoeter,
Dingeman Van der Graaff,
Thomas Brouwer Corneliszoon,
Cornelis Zoeter,
Jan Flohil,
Johannes Zeyler,
Cornelis Zeyler,
Krijn Otte,
Leendert De Weeze,
Pieter Kooman,

allen landbouwers, wonende in de gemeente Oosterland;

Jan De Ronde Franszoon,
Willem Van Hoeve,
Jacobus Fluyt,
Leendert Hanse,

allen landbouwers, wonende te Sir Jansland, gemeente Oosterland;

Cornelis Willem Van Oeveren,
Adriaan Van de Stolpe,
Hendrik Romeyn,
Leendert Van den Bout,
Johannes Zaaier Anthonieszoon,
Job Van der Have Corneliszoon,
Boudewijn Giljam,
Johannes Verjaal,
Jacob Padmos,
Jacob Romeyn,
Johannes Jacobus Van Oeveren,
Leendert Van Oeveren,

allen landbouwers, wonende in de gemeente Ouwerkerk;

Adriaan Geluk, en
Leendert Koopman Corneliszoon,

beiden landbouwers, wonende in de gemeente Zierikzee.

Welke comparanten — allen aan mij notaris bekend — verklaarden met elkander te zijn overeengekomen om op te richten eene coöperatieve vereeniging voor de bereiding van zuivel, door middel eener stoomzuivelfabriek en voor den verkoop der producten, wordende tot regeling dezer vereeniging vastgesteld de navolgende statuten:

Naam, doel, middelen, duur en grondbeginselen.

Artikel een. In de gemeente Nieuwerkerk in Duiveland is gevestigd eene *Coöperatieve zuivelfabriek genaamd » De duif »*.

Artikel twee. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding door de exploitatie eener **zuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen producten.

Artikel drie. Om dit doel te bereiken, sticht de vereeniging eene stoomzuivelfabriek te Nieuwerkerk, en verbinden zich de leden om aan deze fabriek ter bereiding af te leveren alle melk welke van hunne melkkoeien afkomt, behoudens die voor eigen gebruik of die tot verkoop benoodigd is.

De leden behouden zich voor, desverkiezende om op Zondag en erkende Christelijke feestdagen de aflevering na te laten.

Artikel vier. De vereeniging verkoopt de verkregen boter en verdeelt de zuivere opbrengst daarvan onder de leden naar verhouding van het vetgehalte en de hoeveelheid der door ieder geleverde melk, berekend per kilogram.

De ondermelk en karnemelk wordt aan de leden teruggegeven en moet door hen worden teruggenomen mede naar evenredigheid der door ieder geleverde melk, tenzij, wanneer zulks verlangd wordt, de gelegenheid zich voordoet om die, hetzij geheel hetzij gedeeltelijk, aan derden te verkoopen.

Artikel vijf. Onder zuivere opbrengst wordt verstaan de verkoopprijs der boter of melk na aftrek der kosten.

Artikel zes. Wanneer de wenschelijkheid daarvan blijkt, door de algemeene vergadering te bepalen, kan ook melk van niet-leden ter bereiding worden aangekocht.

Aan het bestuur wordt echter voorloopig vrijheid van handelen gegeven.

Ten opzichte der teruggave der ondermelk en karnemelk geldt alsdan hetzelfde als in het laatste gedeelte van artikel vier is bepaald.

Artikel zeven. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van het tijdvak, opgericht voor den tijd van negen en twintig jaren, aanvangende met den datum der openbaarmaking van de statuten in de **Staatscourant**.

Artikel acht. Het domicilie der vereeniging is te haren kantore te Nieuwerkerk.

Artikel negen. Het dienstjaar vangt aan op den eersten Januari achttienhonderd drie en negentig.

Artikel tien. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van terrein, de stichting der fabriek en het aanschaffen van machines, werktuigen en gereedschappen benoodigde kapitaal, alsmede het voor den eersten tijd benoodigde bedrijfskapitaal wordt verkregen als volgt:

Het aangaan eener geldleening groot zeventien duizend gulden tegen vier procent 's jaars, onder hypothecair verband van de fabrieksgebouwen en den grond, met al hetgeen daartoe uit zijnen aard of door bestemming behoort en solidaire borgstelling van al de leden, wordende het bestuur bij deze gemachtigd om die geldleening ten behoeve der vereeniging aan te gaan. Die leening zal in negen en twintig jaren worden afgelost in jaarlijksche termijnen, waarvan het bedrag telken jare op de algemeene vergadering zal worden vastgesteld op voordracht van het bestuur.

Artikel elf. Er wordt een reservekapitaal gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar een bedrag van minstens eenhonderd gulden als vaste post van uitgaaf zal worden gebracht, totdat dit fonds, met inbegrip van de door belegging te verkrijgen revenuen een bedrag van een duizend gulden heeft bereikt.

Daaruit zullen de teruggaven geschieden bij artikel negentien bedoeld en de jaarlijksche onderhoudskosten van gebouw en machines, wanneer die de som van vijfhonderd gulden te boven gaan.

Wordt over eenig bedrag beschikt, dan zal onmiddellijk tot aanvulling, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel, worden overgegaan.

Artikel twaalf. In de rekening worden gebracht alle ontvangsten en uitgaven, de vereeniging betreffende, geene uitgezonderd.

Van het reservefonds wordt eene afzonderlijke rekening gehouden.

Artikel dertien. De rechten der leden op de baten der vereeniging en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen en voor de schulden, worden bepaald naar de verhouding bij artikel vier aangenomen.

Lidmaatschap, rechten en verplichtingen.

Artikel veertien. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig worden aangenomen.

Artikel vijftien. Wie als lid wenscht te worden aangenomen, richt daartoe vóór den eersten December een schriftelijk verzoek aan het bestuur.

Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende vergadering der leden, ten einde daarover bij meerderheid van stemmen te beslissen, en in geval van toelating de voorwaarden vast te stellen betreffende den inleg.

Van het genomen besluit wordt door het bestuur aan den adressant kennis gegeven.

Artikel zestien. Het lidmaatschap is persoonlijk en gaat niet bij erfenis over en is verbindend voor een vol dienstjaar.

Artikel zeventien. In afwijking van het vorig artikel kan slechts één der rechtverkrijgenden van een overleden lid, den overledene, diens bedrijf voortzettende, als zoodanig opvolgen. Deze geeft zoo mogelijk binnen drie maanden na het overlijden van het lid zijn wensch daartoe schriftelijk aan het bestuur te kennen, in welk geval hij onder dezelfde voorwaarden als de overledene wordt toegelaten.

Artikel achttien. Bij overlijden van een lid der vereeniging worden deszelfs erfgenamen of rechtverkrijgenden geacht gebonden te zijn, om, indien met de melkerij wordt voortgegaan, gedurende het loopende dienstjaar nog te blijven leveren.

Artikel negentien. Hij die uit de vereeniging wenscht te treden, geeft daarvan minstens drie maanden vóór den afloop van het dienstjaar schriftelijk kennis aan het bestuur met opgave zijner motieven.

In ieder geval van uittreding uit de vereeniging, ook bij overlijden, zal het lid of zijne erven geene rechten kunnen doen gelden op den mede-eigendom der fabriek, doch alleen aanspraak hebben op de teruggave, als bij artikel twintig is bepaald.

Artikel twintig. De erfgenamen van een overleden lid of hij die om geldige redenen, ter beoordeeling der vergadering, genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangen drie-vierde van het bedrag terug dat door hunne melkleverantie van de bij artikel tien bedoelde leening is afgelost.

Het bedrag der uitkeering wordt door het bestuur bij staat opgemaakt en de belanghebbende moet zich daaraan onderwerpen.

In geen geval wordt deze uitkeering berekend over hooger bedrag dan zal zijn afgelost op den laatsten December negentienhonderd twaalf.

Artikel een en twintig. Als geldige redenen van uittreding wordt onder andere beschouwd, verandering van woonplaats, ten gevolge waarvan te veel bezwaar bestaat om de melk aan de fabriek te leveren.

Artikel twee en twintig. Elk lid kan wegens overtreding der statuten of het huishoudelijk reglement, of wegens onteerende handelingen, door de vergadering, op gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap worden vervallen verklaard, bij besluit der leden, waartoe zal worden vereischt twee-derde der uitgebrachte stemmen. Op hem is van toepassing het bepaalde bij artikel drie en twintig.

Artikel drie en twintig. Op hen die volgens het oordeel van de meerderheid der leden zonder geldige reden uit de vereeniging treden, is van toepassing hetgeen bij artikel twintig is bepaald, doch blijven bovendien aansprakelijk voor de schulden en schaden gedurende hun lidmaatschap gemaakt en geleden en zijn verplicht op de eerste aanmaning van het bestuur als boete in de kas der vereeniging te storten vijftien gulden per koe over het getal waarvan gemiddeld gedurende hun lidmaatschap jaarlijks door hen melk is geleverd.

Artikel vier en twintig. Leden die om geldige redenen, ter beoordeeling der algemeene vergadering, vóór de aflossing der schuld uit de vereeniging treden, behouden, zoolang die schuld niet geheel is afgelost, het recht weder tot die vereeniging toe te treden, zonder verplichting tot inleg.

Artikel vijf en twintig. Met goedkeuring der algemeene vergadering kan het lidmaatschap van een lid met al de verkregen rechten en zonder verplichting tot betaling van eenige bijzondere contributie, worden overgedragen aan een ander, die dan geacht wordt eenvoudig in de plaats van een zoodanig lid te zijn getreden.

Artikel zes en twintig. Een door de algemeene vergadering vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen der leden onderling en regelt de bijzonderheden van beheer, de exploitatie der fabriek en de wijze van werken.

Artikel zeven en twintig. Elk verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten en van het huishoudelijk reglement wordt beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op de algemeene vergadering, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Ieder lid verbindt zich zedelijk geene quaestie in deze door den burgerlijken rechter te laten beslissen.

Bestuur, beheer en toezicht.

Artikel acht en twintig. Het bestuur der vereeniging bestaat uit drie leden, door de leden ook uit niet-leden te benoemen. Deze drie bestuursleden benoemen een hunner tot voorzitter, een tot secretaris en een tot penningmeester, en regelen verder hunne werkzaamheden bij huishoudelijk reglement.

Zij worden bijgestaan door zes commissarissen, mede uit leden en niet-leden door de vergadering te benoemen; door wie tevens toezicht wordt uitgeoefend op de handelingen van het bestuur.

Artikel negen en twintig. Tot leden van het bestuur zijn gekozen: de heeren Cornelis Van Oeveren, Jacobus Bouman en Joost Flohil, en tot commissarissen de heeren Cornelis Romboudus Lemsom, Iman Jacob Van der Have te Oosterland, Pieter Nicolaas Van Nieuwenhuyze, Boudewijn Giljam, Cornelis Van Westen Pieterszoon en Leendert Hanse, allen voornoemd.

Zij hebben zitting gedurende den tijd van drie jaren.

Jaarlijks, op den eersten December, voor het eerst in achttienhonderd drie en negentig, treden een bestuurslid en twee commissarissen af, volgens een daarvan op te maken rooster; zij zijn herkiesbaar.

De verkiezing geschiedt in de eerste algemeene vergadering van elk dienstjaar.

Wie voor eene buitengewone vacature tusschentijds wordt gekozen, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

Artikel dertig. Op gelijke wijze wordt voor elk bestuurslid een plaatsvervanger aangewezen.

Bloedverwantschap of zwagerschap tot den derden graad ingesloten mag niet bestaan tusschen de leden van het bestuur en den boekhouder en de commissarissen, nech tusschen de bestuursleden of de commissarissen onderling.

Artikel een en dertig. Het bestuur oefent toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft en vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten. Tot het voeren van rechtsgedingen is machtiging der vergadering noodig. Het benoemt en regelt de belooning van het verdere fabriekspersoneel.

Artikel twee en dertig. Het bestuur geniet geen salaris, doch wordt aan ieder bestuurslid jaarlijks vijf en twintig gulden toegekend uit de kas der vereeniging voor gemaakte kosten, verteringen en zoo meer.

Artikel drie en dertig. Het dagelijksch beheer wordt gevoerd door een boekhouder, die alle bevelen van het bestuur heeft op te volgen en door de leden wordt benoemd, zijn salaris en zijne werkzaamheden worden bij instructie, door de leden vast te stellen, geregeld.

Bloedverwantschap of zwagerschap tot den vierden graad ingesloten mag niet bestaan tusschen den boekhouder en het verder fabriekspersoneel.

Artikel vier en dertig. De penningmeester stelt persoonlijke of zakelijke zekerheid tot een door de vergadering op voordracht van commissarissen te bepalen bedrag.

Artikel vijf en dertig. Het bestuur en de commissarissen vergaderen gezamenlijk ten minste eenmaal in de drie maanden aan het kantoor der vereeniging onder Nieuwerkerk, en nemen dan tevens op de boeken en de kas van den penningmeester.

Vergadering, rekening en verantwoording.

Artikel zes en dertig. Jaarlijks worden vier algemeene vergaderingen gehouden in de eerste veertien dagen van elk kwartaal.

In die vergaderingen worden de belangen der vereeniging behandeld en liquidatie gehouden over het afgelopen kwartaal.

De voorzitter belegt voorts zoo dikwijls vergadering als hem dit in het belang der vereeniging noodig voorkomt of wanneer het door een-derde der leden wordt verlangd.

Artikel zeven en dertig. Op den eersten Januari van elk jaar wordt door den penningmeester de rekening en verantwoording over het afgelopen dienstjaar bij commissarissen ingediend, die na onderzoek dienaangaande verslag uitbrengen aan de leden der vergadering.

De goedkeuring der vergadering strekt voor het bestuur tot finale kwijting en décharge wegens deszelfs beheer.

Artikel acht en dertig. Tijd en plaats der vergadering wordt ten minste acht dagen te voren, in spoedeischede gevallen slechts een dag, bij convocatiebiljetten aan de leden bekend gemaakt, met vermelding, zooveel mogelijk, van de te behandelen punten.

Artikel negen en dertig. Elk lid kan zich door een medelid of een zoon bij schriftelijke volmacht op de vergadering doen vertegenwoordigen, niemand kan als lasthebber voor meer dan een lid optreden.

Artikel veertig. De leden stemmen hoofdelijk, over zaken mondeling, over personen met ongeteekende briefjes.

De leden hebben stemrecht in verhouding tot het getal der door hen aangegeven koeien en wel:

voor één tot en met vier koeien met ééne stem;

voor vijf tot en met tien koeien met twee stemmen;

voor elf en meer koeien met drie stemmen.

Staken de stemmen over eenig voorstel dan wordt het geacht te zijn verworpen.

Benoeming van personen geschiedt bij volstrekke meerderheid der uitgebrachte stemmen; is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming; geeft ook deze geen vereischte meerderheid, dan wordt eene herstemming gehouden tusschen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich hebben vereenigd, of voor het geval meer personen evenveel stemmen hebben verkregen, tusschen hen allen, en is hij, die dan de meeste stemmen verkrijgt de benoemde; bij staking van stemmen beslist het lot.

Artikel een en veertig. Van het verhandelde in de vergaderingen worden door den secretaris aantekeningen gehouden; deze worden in de eerstvolgende vergadering door hem gelezen en na goedkeuring door den voorzitter en hem geteekend.

Ontbinding en vereffening.

Artikel twee en veertig. Tot ontbinding der vereeniging kan niet worden besloten dan in eene opzettelijk daartoe bijeengeroepen vergadering, waarin minstens twee-derde der leden tegenwoordig is; het besluit tot ontbinding moet zijn genomen met minstens drie-vierde van de stemmen der aanwezige leden.

Bij onvoldoend aantal tegenwoordige leden moet de beslissing worden uitgesteld en in de eerstvolgende vergadering bij gewone meerderheid genomen.

Artikel drie en veertig. De vereffening geschiedt volgens de wettelijke voorschriften.

Wijziging der statuten.

Artikel vier en veertig. Dadelijk na aflossing der schuld, bij artikel tien bedoeld, worden deze statuten herzien.

Artikel vijf en veertig. Geen voorstel tot wijziging wordt in overweging genomen dan in eene daartoe opzettelijk opgeroepen vergadering, waarin minstens twee-derde der leden tegenwoordig is. Tot aanneming wordt drie-vierde der uitgebrachte stemmen vereischt.

Indien evenwel de beslissing moet worden uitgesteld op grond van het onvoldoende getal leden, kan ze in de onmiddellijk daarna opnieuw volgens artikel acht en dertig bijeengeroepen vergadering in ieder geval plaats hebben.

Artikel zes en veertig. Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepaling der wet van den zeventienden November achttienhonderd zes en zeventig, *Staatsblad* nommero 227.

Waarvan akte.

Gedaan en verleden ten tijde gemeld en in het hotel Hülsmann, staande in de Meelstraat te Zierikzee, in tegenwoordigheid van Johannes Verdoorn, notarisklerk en Jacobus Lodewijk Westenberg, lijkdienaar, beiden wonende te Zierikzee, als getuigen, ten deze verzocht, die met de comparanten benevens mij notaris deze akte, onmiddellijk na gedane voorlezing, hebben ondertekend, met uitzondering van den comparant Cornelis Siese, die heeft verklaard zulks niet te kunnen, hebbende hij het schrijven of teekenen van zijn naam niet geleerd.

(Geteekend:) C. Van Oeveren, C. v. Westen Pz., J. W. Van Oeveren, P. N. Van Nieuwenhuyze, M. J. Mol, H. Heule, C. Koopman, P. B. Van Poortvliet, weduwe M. H. Krepel, A. Bal, Js. Bouman, J. Bouman, B. v. d. Zande, M. Stouten, F. Koopman Cz., J. F. Geluk, P. W. C. Stols, C. Schooff, wed. A. Geluk-Broeksmit, de wed. D. Van Driel, J. Lette, J. Boot, I. Bevelander, An. Mol, C. R. Lemsom, H. Van de Zande Hz., A. Arijsse, M. Flohil, A. Flohil, J. J. Beije, A. v. d. Have, J. Zoeter, D. v. d. Graaff, Th. Brouwer Cz., C. Zoeter, J. Flohil Jz., J. Zeyler, C. Zeyler, K. Otte, L. De Weeze, P. Kooman, J. De Ronde Lz., W. Van Hoeve, J. Fluyt, L. Hanse, C. W. Van Oeveren, A. v. d. Stolpe, H. Romeyn, L. v. d. Bout, J. Zaaier Az., J. v. d. Have Cz., B. Giljam, Johs. Verjaal, J. Padmos, Jb. Romeyn, J. J. Van Oeveren, L. Van Oeveren, A. Geluk, L. Koopman Cz.; J. Verdoorn Az., J. L. Westenberg, J. C. Van der Lek de Clercq, *notaris*.

Geregistreerd te Zierikzee den eersten Juli 1800 twee en negentig, deel 98, folio 48 verso, vak 1; zes bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht van oprichting f 1,20, voor recht van volmacht f 1,20, te zamen twee gulden veertig cent, f 2,40. De ontvanger, (geteekend:) Rõ-ll.